

فرهنگ تجارت و حمل و نقل بین الملل

www.ketab.ir

فرهنگ تجارت و حمل و نقل بین الملل
به کوشش: علیرضا مهدوی و کامل حلمی
سرپرست گروه تدوین و تالیف: محسن کریمی
گروه ترجمه و تدوین: سهیلا عبداللہی، مریم شیخ عطار، ماندانا کامیاب،
علیرضا مهدوی، کامل حلمی، محسن کریمی، سینا آزاد، مسعود میرزایی
طرح جلد: فرنوش فصیحی، صفحه‌آرایی: زهرا ذوالفقاری، حروف‌چینی: الهه آقایی
انتشارات پژوهه Pazhouheh Publishers

۳۰۰۰ نسخه / چاپ نخست بهار ۱۳۸۶
لیتوگرافی مهرگستر، چاپ و صحافی علامه طباطبائی
شابک ۷-۲۹-۷۷۷۲-۹۶۴

تهران، صندوق پستی ۱۱۹۵ - ۱۵۷۴۵ / تلفن ۸۸۳۱۱۲۶۵ / فکس ۸۸۸۳۲۴۸۹
هرگونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

سرشناسه: کریمی، محسن، ۱۳۴۵ -
عناوین و پدیدآورندگان: فرهنگ تجارت و حمل و نقل بین الملل؛ به کوشش:
کامل حلمی و علیرضا مهدوی؛ سرپرست گروه تدوین و تالیف: محسن کریمی؛
گروه ترجمه و تدوین: سهیلا عبداللہی، آ. و دیگران؛
مشخصات نشر: تهران: پژوهه، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری: ۱۳۳، 383 ص. جدول.
شابک: 984-7772-29-7
موضوع: بازرگانی بین‌المللی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی
موضوع: بازرگانی بین‌المللی - اصطلاحات و تعبیرها.
موضوع: بازرگانی بین‌المللی - واژه‌نامه‌ها - چندزبانه
رده‌بندی کنگره: HF ۱۳۷۳/ک۴ ف۴
رده‌بندی دیویی: ۳۸۲/۰۳
شماره کتابخانه ملی: ۸۵-۲۰۶۹۷

مقدمه

با شروع موج جهانی شدن در ابتدای نیمه دوم قرن بیستم میلادی که روند آن اکنون نیز در جریان است، تغییرات شگرفی در اقتصاد جهان به وجود آمد و به دنبال آن چهره بسیاری از کشورها تغییر کرد. نرخ رشد کشورهای در حال توسعه در ۲۰ سال گذشته از متوسط جهان فزونی یافت و جابه‌جایی کالا، خدمات و سرمایه‌آنها حجم وسیعی را شامل شده است که درآمد سرانه برخی کشورها دو برابر افزایش پیدا کرده است.

تحولات در سیاست‌های اقتصادی و فناوری‌های صنعتی تأثیر عمیقی در رشد اقتصاد و تجارت جهانی گذاشته است و شیوه‌های جدید ارتباطات و حمل و نقل دریایی و هوایی تأثیرات مهمی در این رشد داشته‌اند.

ادغام بازارهای جهانی سرمایه، رفع موانع تجاری، حذف تعرفه‌ها و کاهش هزینه‌های حمل و نقل سبب بروز تحولات چشمگیری در تجارت بین‌الملل شده است.

تجارت بین‌الملل طیف وسیعی از مشاغل و خدمات را در مجموعه خود دارد که می‌توان در بخش دولتی به بخش‌های سیاستگذار و کنترل‌کننده نظیر وزارت بازرگانی، مجموعه‌های بانکی و گمرک اشاره کرد. در بخش خصوصی نیز اتاق‌های بازرگانی، شرکت‌های واردکننده محصولات و مواد اولیه، صادرکنندگان کالا و خدمات، شرکت‌های حمل و نقل، موسسات مالی و اقتصادی، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های برگزارکننده نمایشگاه‌های بازرگانی، حق‌العمل‌کاران و بسیاری خدمات دیگر را بر شمرد که هر یک به نوعی تکمیل‌کننده این زنجیره هستند.

در این میان آگاهی از قواعد تجارت بین‌الملل و آشنایی با اصطلاحات و مقررات و در اختیار داشتن اطلاعات پایه برای دست‌اندرکاران فعالیت‌های اقتصادی امری واجب به شمار می‌آید.

کتاب فرهنگ تجارت بین‌الملل با هدف ارائه مجموعه‌ای از اطلاعات مفید و کاربردی در حوزه تجارت بین‌الملل و با توجه به بخش‌های مختلف که در بالا ذکر شد تدوین شده است. با توجه به مطالعات انجام شده روی نیازهای مجموعه بخش‌های فعال در حوزه تجارت بین‌الملل، اطلاعات سودمند و موردنیاز در حوزه‌های بانکداری، گمرک، واردات و صادرات، شیوه‌های مختلف حمل و نقل و تدارکات را در یک مجموعه عرضه می‌کند.

علیرضا مهدوی و کامل حلمی

پیشگفتار

کتابی که پیش روی دارید حاصل تلاش و همکاری گروهی ودقت و پژوهش فراوان برای یافتن معادل‌های واژگان و اصطلاحات تخصصی در حوزه‌های مرتبط در تجارت بین‌الملل است. فرهنگ تجارت بین‌الملل مجموعه‌ای است از یک واژه‌نامه انگلیسی به فارسی تخصصی، به همراه اطلاعات سودمند دیگری که هر یک به صورت یک دستیار برای مدیران و دست‌اندرکاران حوزه‌های مختلف تجارت بین‌الملل قابل استفاده است و حضورشان در کنار هم آنان را از مراجعه به کتاب‌های مختلف بی‌نیاز می‌کند.

در تهیه و تدوین مطالب کتاب کاربردی بودن مطالب در اولویت نخست بوده است و از پراکنده‌گویی و طرح موضوعاتی که جنبه استاندارد و بین‌المللی ندارند پرهیز شده است. برای سهولت مراجعه و استفاده از مطالب کتاب، نحوه تنظیم و ترتیب ارائه به صورت دوسویه انجام شده است. مطالبی که به صورت متون و توضیحات و صرفاً به زبان فارسی هستند در سمت راست کتاب قرار دارند و در فهرست مطالب نیز شماره‌های صفحات آنها با اعداد فارسی مشخص شده است و آن دسته از مطالب که شامل فهرست‌ها و جدول‌ها هستند به دلیل نحوه تنظیم بر اساس الفبای زبان انگلیسی در سمت چپ قرار دارند تا استفاده کنندگان با راحتی بیشتری توالی مطالب را دنبال کنند. این صفحات با اعداد انگلیسی مشخص شده‌اند و در فهرست کتاب نیز در بخش دوم قابل بازیابی هستند.

برای تدوین کتاب از آخرین منابع مستند و استاندارد بین‌المللی استفاده شده است و به همین دلیل در طول تدوین گاه ناچار شده‌ایم بخشی از مطالب آماده را حذف و اطلاعات روزآمد را جایگزین کنیم. در ابتدای هر بخش سعی شده است تا منابع و ارجاعات مستند اطلاعات را برای مراجعه علاقه‌مندان ذکر کنیم و به همین دلیل در بخش منابع از تکرار آن‌ها خودداری می‌شود. همچنین به منظور کوتاه شدن فهرست منابع از تکرار نشانی سایت‌های اطلاع‌رسانی و منابع اینترنتی که در متن کتاب به آنها اشاره شده است خودداری می‌شود.

به دلیل گستردگی حوزه‌ها و نو بودن برخی واژگان که برای نخستین بار برای آنها معادل فارسی ساخته شده است باید از همکاری صمیمانه متخصصان صنعت حمل و نقل که با ما همکاری نمودند و بسیاری از مشکلات گروه ترجمه و تدوین را هموار کردند تشکر کنیم.

با توجه به این که این کوشش در نوع خود نخستین تجربه در تهیه کتاب دستیار و فرهنگ است و نهایت تلاش در بی‌اشکال بودن آن صرف شده است نمی‌توان ادعا داشت که کاری بی‌نقص و خالی از اشکال است و مطمئناً با بررسی‌های متخصصان فن گاستی‌هایی در آن یافت می‌شود که تقاضا داریم آن را به ناشر گوشزد کنند تا در چاپ آتی در رفع اشکالات و اصلاح مطالب لحاظ گردد.

منابع

در تهیه و تدوین این کتاب علاوه بر منابع و مراجعی که در فصل‌های کتاب به آن‌ها اشاره شده از منابع زیر نیز استفاده شده است. پیشاپیش از این‌که در معرفی منابع اصول کتابداری و فهرست‌نویسی را رعایت نمی‌کنیم پوزش می‌طلبیم زیرا در اینجا قصد فهرست‌نگاری نداریم و فقط ذکر منابع مورد نظر است.

۱. فرهنگ علوم اقتصادی - دکتر منوچهر فرهنگ - نشر نو
۲. فرهنگ لغات و اصطلاحات صادرات و واردات - محمد راسترو - انتشارات هزارپیشه
۳. راهنمای تکمیل فرم‌ها و اصول اعتبارات اسنادی - موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
۴. فرهنگ مدیریت و بازرگانی - موسسه خدمات فرهنگی رسا
۵. مجموعه اطلاعات مورد نیاز در بازرگانی خارجی - علیرضا راشدی اشرفی - نشر قانون
۶. مقررات رسمی اتاق بازرگانی بین‌الملل برای تفسیر اصطلاحات بازرگانی - ترجمه مجید زندمیرآلوند - انتشارات گویش نو
۷. دایرةالمعارف گمرک - علی نویدی - ناشر مولف

۸. Longman Business English Dictionary - Longman
۹. Transportation Logistics Dictionary - Thomson Transport Press
۱۰. Dictionary of International Trade - World Trade Press

فهرست

۹	راهنمای اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی (اینکو ترمز ۲۰۰۰) Guide to Incoterms 2000
۴۱	راهنمای اعتبارات اسنادی Guide to Letters of Credit
۶۱	راهنمای اسناد تجاری Guide to Trade Documents
۸۷	کشتی‌های باری Cargo Ships
۱۰۳	راهنمای کانتینرهای حمل دریایی Guide to Ocean Freight Containers
۱۳۱	هواپیماهای باری Cargo Aircrafts
۱۴۱	راهنمای کانتینرهای حمل هوایی Guide to ULDs
1	واژه‌های تجارت و حمل‌ونقل بین‌الملل Dictionary of International Trade & Transport
149	سر واژه و عبارت‌های اختصاری Acronyms
185	کد شناسایی کشورها (ایزو ۳۱۶۶) Country Codes (ISO 3166)

195	راهنمای تماس تلفنی بین‌المللی International Dialing Guide
215	ارز کشورها Currencies of the World
225	بندرهای جهان Seaports of the world
267	فهرست فرودگاه‌های جهان بر اساس کد شناسایی IATA World Airports (IATA Codes)
310	فهرست فرودگاه‌های جهان بر اساس نام فرودگاه World Airports
351	واژه‌های کلیدی تجارت بین‌المللی به هشت زبان Keywords in 8 Languages